

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE**

Član 1

U Krivičnom zakoniku Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/03 i 47/06 i "Službeni list CG", br. 40/08, 25/10, 32/11, 40/13, 14/15 i 42/15) u članu 33 tačka 1 mijenja se i glasi:

“1) kazna dugotrajnog zatvora;”.

Član 2

U članu 34 stav 1 riječi: “Zatvor od četrdeset godina” zamjenjuju se riječima: “Kazna dugotrajnog zatvora”.

Član 3

Član 35 mijenja se i glasi:

“Kazna dugotrajnog zatvora

Član 35

(1) Kazna dugotrajnog zatvora ne može biti kraća od trideset niti duža od četrdeset godina.

(2) Kazna dugotrajnog zatvora može se propisati za najteža krivična djela, pri čemu se ne može propisati kao jedina kazna za određeno krivično djelo.

(3) Kazna dugotrajnog zatvora ne može se izreći:

1) licu koje u vrijeme izvršenja krivičnog djela nije navršilo dvadeset jednu godinu života;

2) licu čija je uračunljivost u vrijeme izvršenja krivičnog djela bila bitno smanjena (član 14 stav 2);

3) za pokušaj krivičnog djela.”

Član 4

U članu 37 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Sud može uslovno otpustiti sa izdržavanja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora osuđenog koji je izdržao dvije trećine, a izuzetno polovinu kazne zatvora odnosno kazne dugotrajnog zatvora, ako se u toku izdržavanja kazne tako popravio da se može sa osnovom očekivati da će se na slobodi dobro vladati, a naročito da do isteka vremena za koje je izrečena kazna neće učiniti novo krivično djelo. Pri ocjeni da li će se osuđeni uslovno otpustiti uzeće se u obzir da li se osuđeni dobro vladao i izvršavao radne obaveze prema njegovoj radnoj sposobnosti, a naročito da li je disciplinski kažnjavan za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora, da li je nadoknadio štetu koju je prouzrokovao krivičnim djelom i vratio imovinsku korist stečenu izvršenjem krivičnog djela, kao i da li je postignuta svrha kažnjavanja.”

Član 5

U članu 40 stav 6 riječi: “ali je vlasnik imovine ili nosilac imovinskih prava” brišu se.

Član 6

Član 42a mijenja se i glasi:

“(1) Ako je krivično djelo učinjeno iz mržnje prema drugom licu zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti, invaliditeta, pola, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta, tu okolnost sud će cijeniti kao otežavajuću, osim ako to nije propisano kao obilježje osnovnog ili težeg oblika krivičnog djela.

(2) Ako je krivično djelo učinjeno prema licu koje pripada posebno ranjivoj kategoriji lica (djeca, lica sa invaliditetom, trudna žena, starija lica, izbjeglice), sud će tu okolnost uzeti kao otežavajuću.”

Član 7

U članu 48 stav 2 tačka 1, članu 124 stav 1 tačka 1, članu 126 stav 2, članu 144 stav 1, članu 241 stav 5, članu 242 stav 5, članu 358, članu 385 stav 2, članu 386 stav 1, članu 387 stav 3, članu 401 stav 4, čl. 426 i 427, članu 428 stav 3, članu 429 stav 2, članu 430 stav 2, članu 432 stav 2, članu 434 stav 3, članu 442 stav 2 i članu 477 stav 1 riječi: “kazna zatvora od četrdeset godina” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: “kazna dugotrajnog zatvora” u odgovarajućem padežu.

U članu 363, članu 374 stav 2, članu 447 stav 4, članu 447c stav 3 i članu 447d stav 3 riječi: “zatvor od četrdeset godina” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: “kazna dugotrajnog zatvora” u odgovarajućem padežu.

Član 8

U članu 142 stav 12 mijenja se i glasi:

“(12) Imovinskom korišću pribavljenom krivičnim djelom smatra se imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, neposredno ili posredno, koja se sastoji od svakog uvećanja ili sprječavanja umanjenja imovine, do kojeg je došlo izvršenjem krivičnog djela, imovina za koju je zamijenjena ili sa kojom je sjedinjena ili u koju je pretvorena imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, kao i svaka druga korist koja je dobijena od imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom ili imovine za koju je zamijenjena ili u koju je pretvorena imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, bez obzira da li se nalazi na teritoriji Crne Gore ili van nje, kao i sve isprave kojima se dokazuje neko imovinsko pravo.”

U stavu 31 riječi: “Porodicom ili porodičnom zajednicom” zamjenjuju se riječima: “Članovima porodice ili porodične zajednice”.

Član 9

Poslije člana 151 dodaju se dva nova člana koji glase:

“Sakaćenje ženskih genitalija

Član 151a

- (1) Ko osakati spoljne djelove ženskih genitalija,
kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

Prinudna sterilizacija

Član 151b

Ko upotrebom sile ili prijetnje izvrši sterilizaciju drugog lica u cilju onemogućavanja njegove reprodukcije,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.”

Član 10

U članu 159 stav 1 poslije riječi “identiteta,” dodaje se riječ “invaliditeta,”.

Član 11

U članu 166a poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“(3) Za pokušaj djela iz st. 1 i 2 ovog člana kazniće se.”

Član 12

Poslije člana 168 dodaje se novi član koji glasi:

“Proganjanje

Član 168a

(1) Ko drugog uporno proganja na način koji može osjetno da ugrozi njegov život, zdravlje, tijelo ili način života,

kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema bivšem bračnom ili vanbračnom drugu, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se učinilac koji djelo učini prema maloljetnom licu, trudnoj ženi ili licu sa invaliditetom.

(4) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana izazvana opasnost po život, zdravlje ili tijelo drugog lica ili njemu bliskog lica,

učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(5) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila smrt drugog lica ili njemu bliskog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

(6) Smatra se da neko uporno proganja drugo lice u smislu ovog člana kad u određenom vremenskom periodu:

1) neovlašćeno prati ili preduzima druge radnje u cilju fizičkog približavanja tom licu;

2) nastoji da uspostavi kontakt sa tim licem protivno njegovoj volji neposredno, preko trećeg lica ili sredstava komunikacije;

3) zloupotrebljava lične podatke tog lica u cilju naručivanja robe ili usluga;

4) prijeti napadom na život, tijelo ili slobodu tog lica ili njemu bliskog lica;

5) preduzima druge slične radnje prema tom licu.”

Član 13

U članu 183 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: “osim kad je oštećeni lice iz člana 42a stav 2 ovog zakonika.”

Član 14

U članu 193a dodaje se naziv člana koji glasi: **“Neovlašćeno korišćenje državne imovine u izborne svrhe”**.

Član 15

U članu 204 stav 2 mijenja se i glasi:

“(2) Ko nad drugim izvrši obljubu ili sa njom izjednačen čin bez njegovog pristanka, a nijesu ostvarena obilježja iz stava 1 ovog člana, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.”

Član 16

U članu 210 stav 1 riječi: “novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine” zamjenjuju se riječima: “zatvorom od tri mjeseca do dvije godine”.

Stav 2 mijenja se i glasi:

“(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana izvršeno prema maloljetnom licu ili je učinjeno od strane više lica na organizovan način, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.”

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“(4) Posredovanje u vršenju prostitucije je, u smislu ovog člana, korišćenje lica za seksualne aktivnosti pri čemu se daje ili obećava novac ili bilo koji drugi vid naknade ili nagrade kao plaćanje za angažovanje tog lica u seksualnim aktivnostima, bez obzira na to da li se to plaćanje, obećanje ili nagrada daju tom licu ili nekom trećem licu.”

Član 17

U članu 211 poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

“(7) Dječjom pornografijom, u smislu ovog člana, smatra se svaki materijal koji vizuelno prikazuje dijete koje se bavi stvarnim ili simuliranim seksualno eksplicitnim ponašanjem i svako prikazivanje polnih organa djeteta u primarno seksualne svrhe.”

Član 18

U članu 214 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“(3) Ko drugo lice navede na odlazak ili odvede u inostranstvo u namjeri izvršenja krivičnog djela iz stava 2 ovog člana, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.”
Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 19

U članu 220 stav 1 riječ “jedne” zamjenjuje se riječju “dvije”.

U stavu 5 riječi: “šest mjeseci” zamjenjuju se riječima: “jedne godine”.

Član 20

U članu 233 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“(2) Ko pod svojim imenom u cjelini ili djelimično objavi tuđe autorsko djelo na osnovu čega bude biran u naučno ili nastavno-naučno zvanje, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do četiri godine.”

U stavu 4 riječi: “st. 1 do 3” zamjenjuju se riječima: “st. 1 do 4”.

U stavu 5 riječi: “stava 3” zamjenjuju se riječima: “stava 4”.

Dosadašnji st. 2, 3, 4 i 5 postaju st. 3, 4, 5 i 6.

Član 21

U članu 263 stav 1 mijenja se i glasi:

"(1) Ko koristi kreditnu karticu za koju zna da neće obezbijediti pokriće u ugovorenom roku, pa time sebi ili drugome pribavi protivpravnu imovinsku korist koja prelazi pet stotina eura,

kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine."

Član 22

U članu 268 stav 1 riječi: "da potiču od krivičnog djela" zamjenjuju se riječima: "da potiču od vršenja kriminalne djelatnosti", a riječi: "krivičnim djelom" zamjenjuju se riječima: "kriminalnom djelatnošću".

Stav 2 mijenja se i glasi:

"(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se izvršilac djela iz stava 1 ovog člana koji je i izvršilac ili saučesnik u krivičnom djelu kojim je pribavljen novac ili imovina iz stava 1 ovog člana ili ko pomogne izvršiocu radi izbjegavanja njegove odgovornosti za učinjeno djelo, ili u istom cilju preduzme radnje radi prikrivanja porijekla novca ili imovine iz stava 1 ovog člana."

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

"(7) Imovina, u smislu ovog člana, podrazumijeva imovinska prava bilo koje vrste, nezavisno od toga da li se odnose na dobra materijalne ili nematerijalne prirode, pokretne ili nepokretne stvari, hartije od vrijednosti i druge isprave kojima se dokazuju imovinska prava."

Član 23

Poslije člana 293 dodaju se dva nova člana koji glase:

"Protivpravno uzimanje ljudskih organa ili djelova tijela

Član 293a

(1) Ko bez pisane saglasnosti, odnosno pristanka u smislu propisa kojima se uređuje presađivanje organa, od živog ili umrlog lica uzme organ ili dio tijela,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko uzme organ ili dio tijela od živog ili umrlog lica van okvira domaćeg sistema za presađivanje ili ako uzimanje izvrši kršenjem osnovnih načela i pravila utvrđenih propisima kojima se uređuje presađivanje organa,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ko u zamjenu za uzeti organ ili dio tijela ponudi ili da imovinsku ili kakvu drugu korist,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupila smrt ili teško narušavanje zdravlja ili je djelo učinjeno od strane više lica na organizovani način ili zloupotrebom službenog položaja ili je učinjeno prema maloljetnom licu,

učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

Čuvanje, prevoz, uvoz i izvoz ljudskih organa ili djelova tijela pribavljenih izvršenjem krivičnog djela

Član 293b

(1) Ko priprema, čuva ili skladišti ljudske organe ili djelove tijela pribavljene izvršenjem krivičnog djela iz člana 293a ovog zakona,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko prevozi, vrši razmjenu, prima, uvozi ili izvozi ljudske organe ili djelove tijela pribavljene izvršenjem krivičnog djela iz člana 293a ovog zakona.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinjeno od strane više lica na organizovan način ili zloupotrebom službenog položaja, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.”

Član 24

Poslije člana 296 dodaje se novi član koji glasi:

“Neovlašćeno stavljanje u promet hormonskih supstanci

Član 296a

Ko protivno propisima stavi u promet lijekove ili supstance koje sadrže hormone ili ostale stimulanse rasta, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.”

Član 25

U članu 314 stav 1 mijenja se i glasi:

“(1) Ko protivno propisima upotrebljava, proizvodi, prerađuje, drži, odlaže, sakuplja, skladišti, pribavlja, koristi, prevozi, daje drugom ili otprema nuklearni ili radioaktivni materijal ili drugu opasnu materiju ili opasni otpad, kazniće se zatvorom do tri godine.”

Član 26

U članu 341 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(3) Ko izvrši akt nasilja uperen protiv lica na aerodromu za međunarodni civilni vazdušni saobraćaj koji prouzrokuje ili bi mogao da prouzrokuje tešku tjelesnu povredu ili smrt nekog lica, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(4) Kaznom iz stava 3 ovog člana kazniće se i ko uništi ili ošteti uređaje na aerodromu za međunarodni civilni vazdušni saobraćaj ili vazduhoplovu koji nije u saobraćaju a nalazi se na tom aerodromu ili prekine rad službi na tom aerodromu, ako takav akt ugrožava ili bi mogao da ugrozi bezbjednost na tom aerodromu.”

Član 27

U članu 342 stav 1 poslije riječi: “štete vazduhoplovu, brodu ili nepokretnoj platformi” dodaju se zarez i riječi: “odnosno njihovom teretu”.

Član 28

U članu 343 stav 1 mijenja se i glasi:

“(1) Ko silom ili prijetnjom da će upotrijebiti silu ili drugo teško zlo izvrši otmicu vazduhoplova koji se nalazi u letu ili preuzme kontrolu nad vazduhoplovom koji se nalazi u letu, kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.”

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko silom ili prijetnjom da će upotrijebiti silu ili drugo teško zlo izvrši otmicu broda ili drugog javnog prevoznog sredstva u toku vožnje.”

U stavu 2 riječi: “protiv nepokretne platforme” zamjenjuju se riječima: “prema nepokretnoj platformi”.

Dosadašnji st. 2, 3 i 4 postaju st. 3, 4 i 5.

Član 29

U članu 375 stav 2 riječi: “tri godine” zamjenjuju se riječima: “pet godina”.

Član 30

U članu 376 stav 3 riječi: “u vršenju” zamjenjuju se riječima: “u vezi sa vršenjem”, a riječ “državne” zamjenjuje se riječju “nacionalne”.

Član 31

U članu 405 stav 2 riječi: “iz koristoljublja” zamjenjuju se riječima: “radi sticanja finansijske ili druge koristi”.

Član 32

U članu 443 stav 1 riječi: “Ko na osnovu razlike u rasi, boji kože, nacionalnosti, etničkom porijeklu ili nekom drugom ličnom svojstvu” zamjenjuju se riječima: “Ko zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti ili zbog razlika u pogledu političkog ili drugog ubjeđenja, pola, jezika, obrazovanja, društvenog položaja, socijalnog porijekla, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, invaliditeta, imovnog stanja ili nekog drugog ličnog svojstva”.

Član 33

U članu 444 stav 1 riječi: “zadržavanjem ličnih isprava” zamjenjuju se riječima: “zadržavanjem, oduzimanjem ili uništenjem ličnih isprava, falsifikovanjem ličnih isprava, pribavljanjem ili izradom falsifikovanih isprava”.

Član 34

U članu 448 stav 1 poslije riječi “zaštitom” dodaju se riječi: “ili članu njegove porodice”.

U stavu 2 riječ “ugrožava” zamjenjuje se riječima: “može da ugrozi”.

U stavu 4 riječi: “zatvorom od četrdeset godina” zamjenjuju se riječima: “kaznom dugotrajnog zatvora”.

U stavu 5 riječ “njega” zamjenjuje se riječima: “na život ili tijelo tog lica ili člana njegove porodice”.

Član 35

U članu 449 stav 1 mijenja se i glasi:

“(1) Ko na bilo koji način obezbjeđuje ili prikuplja sredstva s ciljem da se ona koriste ili sa znanjem da će se koristiti u cjelosti ili djelimično za finansiranje vršenja krivičnih djela iz čl. 164, 337, 340, 341, 342, 343, 447, 447a, 447b, 447c, 447d, 448 i 449 ovog zakonika ili za finansiranje organizacija koje za cilj imaju vršenje tih djela ili pripadnika tih organizacija ili pojedinca koji za cilj ima vršenje tih djela,

kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.”

Član 36

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE POVODOM NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE

Izmjene i dopune Krivičnog zakonika iz 2010, 2011 i 2013. godine u najvećoj mjeri usaglasile su crnogorsko materijalno krivično zakonodavstvo sa standardima Evropske unije, Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija.

Ministarstvo pravde kontinuirano prati implementaciju Krivičnog zakonika Crne Gore, prati potrebe društvenog ambijenta i uvažava inicijative i predloge za izmjenu koji pristižu na njegovu adresu. Posebna pažnja posvećuje se unapređenju krivičnog zakonodavstva u dijelu njegove harmonizacije sa relevantnim evropskim i međunarodnim standardima.

Dakle, najvažniji razlozi za izmjene i dopune Zakona su usaglašavanje sa konvencijama Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, stavovima i praksom Evropskog suda za ljudska prava i drugim međunarodnim dokumentima, dalje osavremenjivanje opšteg i posebnog dijela Krivičnog zakonika na osnovu dobre prakse drugih evropskih krivičnopravnih sistema, otklanjanje pojedinih zakonskih neusklađenosti i dalje unaprjeđenje određenih postojećih rješenja.

Takođe, Komitet Savjeta Evrope za evaluaciju mjera u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma (MONEYVAL) je, u aprilu 2015. godine, usvojio Izvještaj o IV krugu evaluacije sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma u Crnoj Gori, uz obavezu da se utvrđeni nedostaci i problemi otklone u najkraćem mogućem roku. Jedan dio preporuka odnosio se i na izmjene i dopune Krivičnog zakonika Crne Gore.

Imajući u vidu primjedbe stručne javnosti i građana Crne Gore na dosadašnju primjenu Krivičnog zakonika Crne Gore u određenim djelovima, zatim preporuke Evropske komisije, preporuke relevantnih komiteta Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, Ministarstvo pravde je u martu 2016. godine formiralo radnu grupu za preispitivanje određenih odredaba Krivičnog zakonika Crne Gore i izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore dat je na javnu raspravu dana 11. januara 2017. godine, objavljivanjem javnog poziva za učešće u javnoj raspravi na internet stranici Ministarstva pravde i na portalu e-uprave. Uz javni poziv, objavljen je i Program javne rasprave, tekst Nacrta zakona sa obrazloženjem i kontakt podaci za dostavljanje primjedbi i sugestija. Javna rasprava, u trajanju od 40 dana od dana objavljivanja javnog poziva, zaključena je 20. februara 2017. godine.

PRIMJEDBE I SUGESTIJE NA NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE

Na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore komentare, predloge i sugestije su dostavili: Uprava policije, Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici, OEBS, Advokatska komora Crne Gore, Sindikat medija, dr Čedomir Bogićević i nevladine organizacije i to: Društvo profesionalnih novinara Crne Gore, Centar za građansko obrazovanje, Akcija za ljudska prava, MANS, Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Centar za ženska prava, Sigurna ženska kuća, Green home, Stečajci u Crnoj Gori.¹

Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici, OEBS, Advokatska komora Crne Gore, Sindikat medija, NVO Društvo profesionalnih novinara Crne Gore, NVO Centar za građansko obrazovanje, NVO Akcija za ljudska prava, NVO MANS i dr Čedomir Bogićević dostavili su komentare i sugestije na član 29 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama, kojim se mijenja član 396a Krivičnog zakonika Crne Gore.

Odgovor obrađivača: Nakon detaljne analize dostavljenih predloga, Radna grupa, je uvažavajući komentare i sugestije zainteresovane javnosti, doradila i preformulisala član 29 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, na način što je precizirano biće krivičnog djela, što je bio smisao većine sugestija zainteresovanih subjekata.

Uprava policije predložila je izmjenu člana 210 Krivičnog zakonika Crne Gore u smislu pooštavanja kazne za posredovanje u vršenju prostitucije, kao i propisivanje posebnog oblika ovog krivičnog djela kada je ono izvršeno u cilju vršenja međunarodne prostitucije, a po uzoru na krivično zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Odgovor obrađivača: Predlog se ne prihvata u dijelu propisivanje posebnog oblika ovog krivičnog djela kada je ono izvršeno u cilju vršenja međunarodne prostitucije, imajući u vidu da član 210 stav 2 obuhvata i međunarodnu prostituciju. Što se tiče predloga za pooštavanje kazne, predlog se prihvata, pa će za osnovni oblik ovog krivičnog djela biti propisana kazna zatvora od tri mjeseca do dvije godine.

NVO Centar za građansko obrazovanje je predložila i dopunu Krivičnog zakonika Crne Gore, između ostalog na način da se u okviru krivičnih djela protiv intelektualne svojine kriminalizuje plagijat.

Odgovor obrađivača: Nakon analize dostavljenog predloga novog krivičnog djela, Radna grupa je uvažavajući komentare i sugestije NVO CGO, izmijenila član 233 Krivičnog zakonika Crne Gore –Povreda moralnih prava autotra i interpretatora, na način što je propisan teži oblik ovog krivičnog djela. Takođe, ovo krivično djelo uvršteno je u spisak krivičnih djela za koje krivično gonjenje i izvršenje kazne ne zastarjeva (član 129 KZCG).

NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore predložila je da se u Krivičnom zakoniku Crne Gore u važećem članu 14 riječi: „duševne bolesti, privremene duševne poremećenosti, zaostalog duševnog razvoja ili druge teže duševne poremećenosti” zamijene riječima: “privremenog, povremenog ili trajnog mentalnog oboljenja, afektivnog stanja, intelektualnog invaliditeta ili drugog teškog mentalnog ili intelektualnog oštećenja“.

¹ Komentari NVO Ženska alijansa za razvoj i Udruženja roditelja nisu uzeti u razmatranje jer su Ministarstvu pravde upućeni nakon završetka javne rasprave, mailom od 24. februara 2017. godine.

Odgovor obrađivača: Predlog nije prihvaćen iz razloga što su navedeni pojmovi usvojeni u teoriji i praksi krivičnog prava i psihijatrije, i svaka, pa i najmanja izmjena dovela bi do konfuzije i problema u primjeni. Naime, krivična zakonodavstva zemalja sa razvijenim demokratijama i dugogodišnjom tradicijom u vladavini prava, takođe sadrže istu ili sličnu terminologiju kada su u pitanju lica sa invaliditetom. Iz istog razloga nije prihvaćena izmjena člana 156 Krivičnog zakonika Crne Gore.

NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore predložila je da se nakon člana 7 Nacrta zakona dodaju još 3 nova člana, koja se odnose na terminologiju i produženje roka trajanja mjera bezbjednosti Zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti i Udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje.

Odgovor obrađivača: Predlozi nisu prihvaćeni iz razloga što bi bi produženje roka trajanja navedenih mjera bezbjednosti vodilo neodređenosti krivičnih sankcija, što je u krivičnom pravu neprihvatljivo. Predlog za terminološka usklađivanja nije prihvatljiv iz već navedenih razloga za neprihvatanje izmjene čl. 14 i 156 Krivičnog zakonika Crne Gore.

NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore predložila je da se u Krivičnom zakoniku Crne Gore član 183 izmjeni na način što će se za krivična djela protiv čovjeka i građanina predviđena u navedenom članu gonjenje preduzimati po privatnoj tužbi, osim kada je oštećeni lice iz člana 42a stav 2 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore.

Odgovor obrađivača: Radna grupa je prihvatila navedeni predlog, i u tom smislu izmijenila član 183 Krivičnog zakonika Crne Gore.

NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore predložila je brisanje člana 205, imajući u vidu predložene izmjene člana 204 Krivičnog zakonika Crne Gore. Takođe, predložena je izmjena čl. 300 stav 4 i 301 stav 2 na način da se riječi “duševno bolesnom licu, licu koje je privremeno duševno poremećeno, licu koje je teže duševno zaostalo” zamijene riječima: “neuračunljivom ili licu smanjene uračunljivosti”.

Odgovor obrađivača: Predlog za brisanje člana 205 nije prihvaćen iz razloga što važeći član 205 Krivičnog zakonika Crne Gore obuhvata i niz drugih situacija koje nisu obuhvaćene predloženim izmjenama člana 204. Izmjene čl. 300 i 301 nisu prihvaćene iz razloga što se uračunljivost i bitno smanjena uračunljivost vezuju samo za učinioce krivičnih djela, a ne i za pasivne subjekte.

NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore predložila je da se izmjene čl. 158, 162, 163, 166a, 167, 172, 177, 185, 186, 187, 191, 219 stav 2, 220, 222 stav 1, 290 i 293 u smislu propisivanja kvalifikovanih oblika krivičnih djela kada je žrtva lice iz člana 42a stav 2 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore.

Odgovor obrađivača: Predlog za izmjenu navedenih članova nije prihvaćen iz razloga što su neka od lica iz člana 42a stav 2 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore već obuhvaćena kvalifikovanim oblicima ovih krivičnih djela (npr. dijete, trudna žena), a kada se radi o licima sa invaliditetom, sud tu okolnost može cijeniti kao otežavajuću u svakom konkretnom slučaju, a imajući u vidu stepen invaliditeta tog lica.

NVO MANS predložila je kriminalizaciju nezakonitog bogaćenja javnih funkcionera.

Odgovor obrađivača: Predlog nije prihvaćen, a navedeno krivično djelo nije potrebno uvoditi. Elementi inkriminacije nezakonitog bogaćenja predviđeni su članom 20 Konvencije UN protiv korupcije (UNCAC), kao i obaveza država ugovornica da razmotre mogućnosti uvođenja ovog krivičnog djela, ali ne i da ga uvedu. Navedeni član Konvencije korespondira sa Institutom koji već duže vrijeme postoji u krivičnopravnom sistemu Crne Gore, a to je posebna krivičnopravna mjera – oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom. Takođe, uvođenje ovog krivičnog djela moglo bi da izazove ograničavanje prava svojine, narušila bi se svrha krivičnog prava kao ultima ratio, pravo na odbranu, kao i pretpostavka nevinosti. Pored navedenog, donošenjem Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću od 23. septembra 2015. godine značajno je unaprijeđen pravni okvir kada je u pitanju institut oduzimanja imovinske koristi, koji je u neposrednoj vezi sa nezakonitim bogaćenjem. Osim proširenja kataloga krivičnih djela u odnosu na koja se može primijeniti institut proširenog oduzimanja imovinske koristi, kao i značajnog unapređenja odredaba o preduzimanju mjera i radnji za otkrivanje i identifikovanje imovinske koristi, odnosno sprovođenju finansijske istrage, novim zakonom je, po prvi put u crnogorskom krivično – pravnom sistemu uvedena mogućnost oduzimanja imovinske koristi bez pravosnažne presude. Smatramo da su mehanizmi koje je uveo Zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, uz postojeće mehanizme iz opšteg dijela Krivičnog zakonika Crne Gore dovoljni za punu primjenu člana 20 Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, koji između ostalog preporučuje stranama ugovornicima da razmotre da li u skladu sa sopstvenim ustavom i osnovnim načelima svog pravnog sistema, imaju prostor za uvođenje nezakonitog bogaćenja kao krivičnog djela putem zakonodavstva ili drugih mjera.

NVO MANS predložila je Ministarstvu pravde da razmotri mogućnost primjene hrvatskog iskustva u pogledu računanja rokova zastarjelosti krivičnog gonjenja. U bitnom navode da Kazneni zakon Hrvatske propisuje rokove zastarjelosti id 8 do 40 godina, ali ne sadrži odredbe o prekidu zastarijevanja gonjenja, za razliku od Krivičnog zakonika Crne Gore.

Odgovor obrađivača: Prijećujemo da se NVO MANS u više primjedbi pozivala na Kazneni zakon Hrvatske. Ukazujemo da je crnogorsko krivično zakonodavstvo usklađivano i usklađuje se sa relevantnim međunarodnim standardima iz ove oblasti i najboljim praksama država sa razvijenim demokratijama. Dakle, Krivični zakonik Crne Gore u konkretnom slučaju nije usklađivan sa Kaznenim zakonom Hrvatske, niti je to obaveza koja proizilazi iz međunarodnih obaveza koje Crna Gora ima. Konkretni predlog se ne prihvata, iz razloga što Krivični zakonik Crne Gore u glavi deset, pod propisanim uslovima predviđa čak i duži rok zastarjelosti nego što je u Hrvatskoj. Navedeno s razloga jer je članom 124 Krivičnog zakonika Crne Gore propisano da se krivično gonjenje ne može preduzeti kad protekne:dvadeset pet godina od izvršenja krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od četrdeset godina; dvadeset godina od izvršenja krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko petnaest godina; petnaest godina od izvršenja krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko deset godina; deset godina od izvršenja krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko pet godina; pet godina od izvršenja krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine; tri godine od izvršenja krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko jedne godine; dvije godine od izvršenja krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora do jedne godine ili novčana kazna. Zastarijevanje krivičnog gonjenja počinje od dana kad je krivično djelo učinjeno,

a ukoliko je posljedica krivičnog djela nastupila kasnije, zastarijevanje krivičnog gonjenja počinje od dana kada je posljedica nastupila”. Što se tiče prekida zastarijelosti, zastarijevanje se prekida svakom procesnom radnjom koja se preduzima radi otkrivanja krivičnog djela, ili radi otkrivanja i gonjenja učinioca zbog učinjenog krivičnog djela, kao i kad učinilac u vrijeme dok teče rok zastarijelosti učini isto tako teško ili teže krivičnog djelo. Svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo da teče, a zastarijelost krivičnog gonjenja nastaje u svakom slučaju kad protekne dvosturko vrijeme koje se po zakonu traži za zastarijelost krivičnog gonjenja.

NVO MANS predložila je između ostalog da Ministarstvu pravde razmotri iskustva iz uporedne prakse kada je u pitanju rad u javnom interesu i pooštri uslove kada se on može izreći.

Odgovor obrađivača: Predlog se ne prihvata. U ovoj fazi izmjena Krivičnog zakonika Crne Gore nije tretirano pitanje ove vrste kazne, imajući u vidu da je za ovakve izmjene potrebno prvenstveno uraditi Analizu, na osnovu čijih rezultata bi se cijenila potreba pooštavanja uslova za njeno izricanje. Takođe treba napomenuti da se rad u javnom interesu kao sankcija propisuje u određenom trajanju, tj. određuje se najmanji i najveći broj sati rada kao i dužina vremenskog perioda, a sud u konkretnom slučaju određuje tačan broj sati rada, kao i vrijeme u kome će se obaviti.

NVO MANS predložila je između ostalog pooštavanje uslova za izricanje uslovnih osuda a s obzirom da se uslovna osuda može izreći kada je učiniocu utvrđena kazna zatvora u trajanju od dvije godine

Odgovor obrađivača: Predlog se ne prihvata, iz razloga što navedeni uslov nije jedni uslov za izricanje uslovne osude. Krivičnim zakonikom Crne Gore u članu 54 propisano je, osim uslova da se uslovna osuda s može izreći kad je učiniocu utvrđena kazna zatvora u trajanju do dvije godine, i da se za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju od deset godina ili teža kazna ne može izreći uslovna osuda. Takođe, uslovna osuda se ne može izreći ako nije proteklo više od pet godina od pravosnažnosti osude kojom je učiniocu izrečena kazna za umišljajno krivično djelo, kao ni učiniocu kome su već izrečene dvije uslovne osude. Pri odlučivanju da li će izreći uslovnu osudu sud će, vodeći računa o svrsi uslovne osude, posebno uzeti u obzir ličnost učinioca, njegov raniji život, njegovo ponašanje poslije izvršenog krivičnog djela, stepen krivice i druge okolnosti pod kojima je djelo učinjeno.

NVO MANS predložila je propisivanje novih krivičnih djela, odnosno kriminalizaciju uzimanja mita od strane poslanika, kao i djela subvencijske prevare i nezakonite pogodbe, po uzoru na hrvatsko zakonodavstvo.

Odgovor obrađivača: Predlog nije prihvaćen iz razloga što je: primanje mita od strane poslanika obuhvaćeno krivičnim djelom Primanje mita iz člana 423 Krivičnog zakonika Crne Gore, a u definiciji službenog lica iz člana 142 propisano je da se službenim licem, između ostalih smatra i izabrano, imenovano ili postavljeno lice u državnom organu, organu lokalne samouprave ili lice koje stalno ili povremeno vrši službene dužnosti ili službene funkcije u tim organima; subvencijska prevara obuhvaćena je krivičnim djelom Neosnovano dobijanje i korišćenje kredita i druge pogodnosti iz člana 245 stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore; a nezakonita pogodba obuhvaćena je krivičnim djelom Zloupotreba službenog položaja iz člana 416 Krivičnog zakonika Crne Gore.

NVO MANS predložila je da se zadrži kriterijum o postignutoj svrsi kažnjavanja kao jedan od kriterijuma prilikom davanja uslovnog otpusta.

Odgovor obrađivača: U odnosu na ovaj komentar član 4 Nacrta zakona kojim se mijenja član 37 Krivičnog zakonika Crne Gore, usklađivan je sa odredbom člana 121 Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti.

NVO MANS predložila je da se Krivičnim zakonikom Crne Gore propiše krivična sankcija izvršenja kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje ili kazne kućnog zatvora, kao i uslove za njeno izricanje.

Odgovor obrađivača: Krivični zakonik Crne Gore sadži odredbu kojom se propisuje takozvani kućni zatvor, član 36a – Kazna zatvora koja se izvršava u prostorijama za stanovanje, s tim što Krivični zakonik Crne Gore ovu kaznu postavlja kao modalitet izvršenja kazne zatvora a ne kao posebnu kaznu. Navedeni član u stavu 1 propisuje uslove koje učinilac krivičnog djela, kome je izrečena kazna zatvora, treba da ispuni da bi kaznu izdržavao u prostorijama za stanovanje.

NVO MANS, NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, NVO Centar za ženska prava, NVO Sigurna ženska kuća, NVO Green home i NVO Stečajci u Crnoj Gori predložili su da se nezastarivost krivičnog gonjenja proširi na krivična djela teško ubistvo, mučenje, dječja pornografija, krivična djela protiv službene dužnosti i ostala krivična djela sa elementima korupcije, krivična djela protiv izbornih prava, krivično djelo povrede ravnopravnosti, zagađenje životne sredine, nepreduzimanje mjera zaštite životne sredine, protivpravna izgradnja i stavljanje u pogon objekata i postrojenja koja zagađuju životnu sredinu, oštećenje objekata i uređaja za zaštitu životne sredine, oštećenje životne sredine

Odgovor obrađivača: Predlog se ne prihvata, iz razloga što Krivični zakonik Crne Gore u glavi deset, pod propisanim uslovima predviđa duži rok zastarjelosti za teška krivična djela i kvalifikovane oblike krivičnih djela, kako je to pojašnjeno u gore navedenim odgovorima obrađivača na predloge NVO MANS-a.

NVO Centar za ženska prava predložila je izmjene člana 9 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore - Sakaćenje ženskih genitalija na način što će se kriminalizovati i pokušaj i pomaganja, i krivičnog djela Prinudna sterilizacija na način što će se pooštriti propisana kazna.

Odgovor obrađivača: Predlog se ne prihvata iz razloga što su pokušaj i pomaganje u ovom slučaju već inkriminirani. Naime, za krivično djelo Sakaćenje ženskih genitalija, ovim Nacrtom zakona predviđena kazna zatvora od jedne do osam godina. Član 20 Krivičnog zakonika Crne Gore koji propisuje da će kazniti za pokušaj ko sa umišljajem započne izvršenje krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna, pri tome nije od značaja da li je pet godina zatvora donja ili gornja granica raspona propisane kazne kod nekog krivičnog djela, ili je u okviru propisanog raspona. Presudno je da postoji mogućnost izricanja kazne zatvora u trajanju od pet godina ili teže kazne. Član 25 propisuje: "Ko drugom sa umišljajem pomogne u izvršenju krivičnog djela, kazniće se kao da ga je sam izvršio, a može se i blaže kazniti". Predlog za propisivanje teže kazne za krivično djelo Prinudna sterilizacija se ne prihvata imajući u vidu da je visina kazne za navedeno krivično djelo u skladu sa zakonodavnom politikom Krivičnog zakonika Crne Gore.

NVO Centar za ženska prava predložila je izmjene člana 12 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se u krivično zakonodavstvo uvodi novo krivično djelo Proganjanje.

Odgovor obrađivača: Predlog nije prihvaćen iz razloga što je novo krivično djelo usklađeno sa članom 34 Konvencije o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, pa je čak postavljeno i šire od člana 34 Konvencije koji propisuje: "Članice će preduzeti neophodne zakonodavne ili druge mjere kako bi obezbijedile da namjerno ponašanje ponovljanim prijetnjama upućenih drugom licu, koje uzrokuju da se ono plaši za svoju bezbjednost, bude inkriminisano."

NVO Centar za ženska prava predložila je izmjene člana 14 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se mijenja važeći član 204 Krivičnog zakonika Crne Gore – Silovanje. Predložene su i izmjene iz čl. 205, 206, 207, 208 i 209 Krivičnog zakonika, radi usaglašavanja sa izmjenom člana 204 koju je predložila NVO Centar za ženska prava.

Odgovor obrađivača: Predlog nije prihvaćen iz razloga što je navedeni član usklađen sa Konvencijom o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici. Iz odredbe člana 36 Istanbulske konvencije ne proizlazi obaveza izmjene postojećeg zakonskog opisa krivičnog djela silovanja. S druge strane, jasno je da ona nalaže inkriminisanje svih nedobrovoljnih seksualnih akata, a ne samo onih koji se preduzimaju upotrebom prinude. Dakle, uz zadržavanje člana 204 KZCG, propisan je njegov novi oblik koji bi, s obzirom da nije primijenjena prinuda, predstavljao lakše djelo od krivičnog djela silovanja čiji zakonski opis ostaje nepromijenjen. U cilju usaglašavanja sa Istanbulskom konvencijom, predviđen je lakši oblik od onog u kojem je upotrijebljena sila ili prijetnja da će se neposredno napasti na život ili tijelo, a primjena te inkriminacije bi bila supsidijarna, tj. ona bi se primjenjivala u onim slučajevima u kojima nije korišćena sila ili prijetnja ali je izostao pristanak lica nad kojim je izvršen seksualni čin. Iako se Istanbulska konvencija odnosi na zaštitu žena od svih vidova nasilja s obzirom da pasivni subjekt krivičnog djela silovanja može biti i muškarac kako u heteroseksualnom, tako i u homoseksualnom odnosu i novi oblik krivičnog djela silovanja bi pružao krivičnopravnu zaštitu i muškarcima. Nadalje, sud će u svakom konkretnom slučaju cijeliti otežavajuće okolnosti.

NVO Centar za ženska prava predložila je izmjene člana 210 Krivičnog zakonika Crne Gore na način što će se za pooštriti kazna za krivično djelo Posredovanje u vršenju prostitucije.

Odgovor obrađivača: Predlog se prihvata, pa će za ovo krivično djelo biti propisana kazna zatvora od tri mjeseca do dvije godine.

NVO Centar za ženska prava predložila je izmjene člana 220 Krivičnog zakonika Crne Gore – nasilje u porodici i porodičnoj zajednici na način što će se izmijeniti definicija krivičnog djela nasilje u porodici i u porodičnoj zajednici, tako da ne podrazumijeva samo primjenu grubog nasilja, već i prijetnju nasiljem, drsko i bezobzirno ponašanje. Predlog obuhvata i pooštavanje kazne za navedeno krivično djelo.

Odgovor obrađivača: Predlog nije prihvaćen iz razloga što narušavanje duševnog integriteta člana porodice, kako je propisano važećim članom, obuhvata i prijetnju nasiljem, drsko i bezobzirno ponašanje. Predlog za propisivanje teže kazne za ovo krivično djelo se ne

prihvata imajući u vidu da je visina kazne za navedeno krivično djelo u skladu sa zakonodavnom politikom Krivičnom zakonika Crne Gore.

NVO Centar za ženska prava predložila je izmjene člana 208 Nedeozvoljene polne radnje, pooštavanjem kazne za navedeno djelo.

Odgovor obrađivača: Predlog za propisivanje teže kazne za krivično djelo Nedeozvoljene polne radnje se ne prihvata imajući u vidu da je visina kazne za navedeno krivično djelo u skladu sa zakonodavnom politikom Krivičnog zakonika Crne Gore.

NVO Centar za ženska prava predložila je uvođenje novog člana pod nazivom Seksualno uznemiravanje koje bi glasil: *”(1) Ko seksualno uznemirava drugo lice, kazniće se kaznom zatvora do jedne godine i novčanom kaznom. (2) Ako je djelo iz stava 1. ovog člana učinjeno prema maloljetnom licu, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do tri godine i novčanom kaznom. (3) Seksualno uznemiravanje jeste svako verbalno, neverbalno ili fizičko ponašanje koje ima za cilj ili predstavlja povredu dostojanstva lica u sferi seksualnog života, a koje izaziva strah ili stvara neprijateljsko, ponižavajuće ili uvrjedljivo okruženje.”*

Odgovor obrađivača: Predlog se ne prihvata. Član 40 Konvencije o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici propisuje:”Članice će preduzeti neophodne zakonodavne ili druge mjere kako bi obezbijedile da svaki oblik neželenog, verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja seksualne prirode u svrhu ili uz ishod povrede dostojanstva osobe, posebno kada se stvara zastrašujuća, neprijateljska, degradirajuća, ponižavajuća ili uvredljiva atmosfera, bude predmet krivične ili druge pravne sankcija”. Kako navedeni član propisuje da je za seksualno uznemiravanje potrebno obezbjediti krivičnu ili drugu pravnu sankciju, ukazujemo na to da je uznemiravanje i seksualno uznemiravanje zabranjeno Zakonom o zabrani diskriminacije.

NVO Akcija za ljudska prava² predložila je dekriminalizaciju krivičnih djela protiv časti i ugleda iz glave XVII iz čl. 197, 198 199 i 200.

Odgovor obrađivača: Tokom izmjena i dopuna vršeno je usklađivanje krivičnog zakonodavstva sa standardima UN-a, Savjeta Evrope i evropskom pravnom tekovinom. Takođe ističemo da je krivičnopravna zaštita u ovoj oblasti nužna i nju ne može zamijeniti građanskopravna zaštita kao jedini drugi način pružanja zaštite ovim vrijednostima. Još manje se to može prepustiti spontanim i neformalnim društvenim mehanizmima koji u sebi kriju opasnost vraćanja na neke oblike privatne reakcije, što je bilo svojstveno nekim davnim vremenima kada je krivično pravo nastajalo.

NVO Akcija za ljudska prava predložila je izmjenu člana 176a koji propisuje da se neće se kazniti za djelo iz čl. 172 do 176 ovog zakonika ko preduzimanjem radnje izvršenja nekog od tih djela spriječi ili otkrije krivično djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna, na način što će se brisati uslov da se za to krivično djelo po zakonu može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna.

Odgovor obrađivača: Izmjene Krivičnog zakonika Crne Gore odnosile su se na usklađivanje krivičnog zakonodavstva sa standardima UN-a, Savjeta Evrope i evropskom pravnom tekovinom, a iskustva iz prakse nisu pakazala problem u primjeni ove odredbe.

² Sindikat medija Crne Gore stoji iza primjedbi i predloga NVO Akcije za ljudska prava koji se odnose na položaj novinara.

NVO Akcija za ljudska prava predložila je propisivanje novih krivičnih djela Sprječavanje novinara u vršenju profesionalnih zadataka i Napad na novinara u vršenju profesionalnih zadataka, odnosno dopunu krivičnih djela Teško ubistvo i Teška tjelesna povreda kao i definisanje pojma "novinar".

Odgovor obrađivača: Predlog nije prihvaćen. Postoje i druge kategorije lica koja se bave određenim zanimanjima, sa povećanim rizikom da postanu žrtve krivičnih djela, a koja takođe nijesu prepoznata posebnim članovima Zakonika. Prilikom odmjerenja kazne za izvršena krivična djela sud će u svakom konkretnom slučaju cijeliti otežavajuće okolnosti, koje mogu dovesti do teže osude učinioca.

NVO Akcija za ljudska prava predložila je izmjenu člana 4 Nacrta zakona na način da se obriše rečenica: *"Uslovno se može otpustiti osuđeni sa izdržavanja kazne zatvora iii kazne dugotrajnog zatvora ako se na osnovu procjene rizika utvrdi da ne postoje smetnje u pogledu njegove bezbjednosti"*.

Odgovor obrađivača: Predlog nije prihvaćen. U ovom pravcu odredbe Krivičnog zakonika Crne Gore usaglašavane su sa odredbom člana 121 Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti.

NVO Akcija za ljudska prava predložila je izmjenu člana 9 Nacrta zakona kojim se uvodi novi član 151a Sakaćenje ženskih genitalija, na način da se propišu i kvalifikovani oblici ovog krivičnog djela. Predloženo je i pooštavanje kazne za krivično djelo iz člana 151b Prinudna sterilizacija. Osim navedenog predloženo je i da se za oba krivična djela propiše kažnjavanje za pokušaj.

Odgovor obrađivača: Predlog za propisivanje kvalifikovanih oblika krivičnog djela Sakaćenje ženskih genitalija se ne prihvata imajući u vidu da kvalifikovani oblici ulaze u obilježja drugih krivičnih djela npr. teška tjelesna povreda, ubistvo, teško ubistvo. Što se tiče kriminalizacije pokušaja za krivična djela Sakaćenje ženskih genitalija i Prinudna sterilizacija predlog se ne prihvata iz razloga što član 20 Krivičnog zakonika Crne Gore propisuje da će kazniti za pokušaj ko sa umišljajem započne izvršenje krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna, pri tome nije od značaja da li je pet godina zatvora donja ili gornja granica raspona propisane kazne kod nekog krivičnog djela, ili je u okviru propisanog raspona. Presudno je da postoji mogućnost izricanja kazne zatvora u trajanju od pet godina ili teže kazne. Predlog za propisivanje teže kazne za krivično djelo Prinudna sterilizacija se ne prihvata imajući u vidu da je visina kazne za navedeno krivično djelo u skladu sa zakonodavnom politikom Krivičnog zakonika Crne Gore.

NVO Akcija za ljudska prava predložila je izmjenu krivičnih djela Iznudivanje iskaza iz člana 166 i Mučenje iz člana 167 na način da se propiše kažnjavanje za pokušaj.

Odgovor obrađivača: Za osnovne oblike krivičnih djela Iznudivanje iskaza i Mučenje propisana je kazna zatvora od tri mjeseca do pet godina, odnosno od pet mjeseci do pet godina. Član 20 Krivičnog zakonika Crne Gore propisuje da će kazniti za pokušaj ko sa umišljajem započne izvršenje krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna, pri tome nije od značaja da li je pet godina zatvora donja ili gornja granica raspona propisane kazne kod nekog krivičnog djela, ili je u okviru propisanog raspona. Presudno je da postoji mogućnost izricanja kazne zatvora u trajanju od pet godina ili teže kazne.

NVO Akcija za ljudska prava predložila je dopunu u smislu usaglašavanja krivičnog djela mučenje sa Konvencijom UN-a protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, u odnosu na izvršioca jer nije obezbijeđeno da krivično odgovara i lice koje nije službeno lice, već i "bilo koje drugo lice koje djeluje u službenom svojstvu ili na njegov podsticaj ili sa njegovim izričitim ili prećutnim pristankom". Predloženo je i pooštavanje kazni i propisivanje da za krivično djelo Mučenje krivično gonjenje i izvršenje kazne ne zastarjeva.

Odgovor obrađivača: Odgovornost dugih lica predviđena je kroz institut saučeništva koji obuhvata izvršioce, pomagače, podstrekače. Osim u navedenom slučaju, odgovaraće i lica koja su izvršila krivično djelo Pomoć učiniocu poslije izvršenog krivičnog djela. Predlog za nezastarjelost se ne prihvata iz razloga što Krivični zakonik Crne Gore u glavi deset, pod propisanim uslovima predviđa duži rok zastarjelosti za teška krivična djela i kvalifikovane oblike krivičnih djela, kako je to objašnjen u ranijim odgovorima obrađivača, a predlog za propisivanje teže kazne za ovo krivično djelo se ne prihvata imajući u vidu da je visina kazne za navedeno krivično djelo u skladu sa zakonodavnom politikom Krivičnog zakonika Crne Gore.

NVO Akcija za ljudska prava predložila je da za krivična djela Teško ubistvo i Ubistvo, krivično gonjenje i izvršenje kazne ne zastarijeva.

Odgovor obrađivača: Predlog za ne zastarijevanje ovih krivičnih djela se ne prihvata iz razloga što Krivični zakonik Crne Gore u glavi deset, pod propisanim uslovima predviđa duži rok zastarjelosti za teška krivična djela i kvalifikovane oblike krivičnih djela, kako je to objašnjeno u ranijim odgovorima obrađivača.

NVO Akcija za ljudska prava predložila je izmjenju člana 12 Nacrta zakona na način da se riječ "neovlašćeno" obriše iz stave 1 novog krivičnog djela Proganjanje.

Odgovor obrađivača: Predlog je prihvaćen, i u skladu s tim izmjenjen član 168a stav 1.

NVO Akcija za ljudska prava predložila je izmjenju člana 15 Nacrta zakona na način da se u stavu četiri riječi "Prostitucija je" zamijene riječima "Posredovanje u vršenju prostitucije je".

Odgovor obrađivača: Predlog je prihvaćen, i u skladu s tim izmjenjen član 15 stav 4 Nacrat zakona kojim se mijenja član 210 Krivičnog zakonika Crne Gore.

NVO Akcija za ljudska prava predložila je spajanje članova 293a Protivpravno uzimanje ljudskih organa ili djelova tijela i 293b Čuvanje, prevoz, uvoz i izvoz ljudskih organa ili djelova tijela pribavljenih izvršenjem krivičnog djela, u jedan član.

Odgovor obrađivača: Predlog se ne prihvata. U ovom slučaju predložena je drugačija sistematizacija normi, što je nomotehnička primjedba i nema suštinski značaj za propisivanje i primjenu navedenih krivičnih djela.